

Володимир вибирає віру

Нестор Літописець

У літо 986-го прийшли з Волги болгари магометанської віри, кажучи:

— Ти, князю, мудрий та розумом тямущий, а закону не знаєш; повіруй у наш закон і поклонися Магометові.

Володимир спитав:

— Яка ж ваша віра?

— Віруємо богу, а Магомет нас учить: не їсти свинини, не пити вина, зате після смерті, каже, можна жити в розкоші. Дасть Магомет кожному по сімдесят вродливих жінок, і вибере одну найвродливішу, і покладе на неї вроду всіх, та й буде йому жоною. І хто на цьому світі бідний, то будд й на тому (...).

Володимир слухав їх, бо й сам любив жінок. Та ось що йому було нелюбо: не їсти свинини й заборона пити. І він сказав:

— Русі єсть веселіє пити, не можемо без того бути.

Потім прийшли іноземці з Рима й звернулися з такими словами:

— Ми прийшли від Пани Римського. Говорить тобі Папа так: "Наша віра — світло; ми поклоняємося богу, який сотворив небо та Землю, зорі й місяць, і всяке дихання живе. А ваші боги — то просто дерево".

Володимир спитав їх:

— У чому ж заповіт ваш?

Вони відповіли:

— Поститися, смиряти дух і тіло своє.

Володимир їм сказав:

— Ідіть, звідки прийшли, бо й батьки наші не прийняли цього.

Дізнавшись про те, прибули хозарські євреї та сказали Володимирові:

— Ми чули, що приходили болгари й німці, кожний навчаючи тебе своєї віри. Німці вірують у того, кого ми роз-

— Де ваша земля?

Вони ж сказали:

— Розгнівався Бог на батьків наших і розсіяв нас по всіх країнах за наші гріхи, а землю нашу віддав християнам.

Володимир на це промовив:

— Як же інших учите, коли самі відкинуті Богом і розсіяні? Якби любив вас Бог і закон ваш, то не були б ви розсіяні по чужих землях, чи ви й нам того хочете?

Потім прислали греки до Володимира свого філософа, і той звернувся до князя з такими словами:

— Ми, греки, віруємо в Бога нашого Ісуса Христа. Він ходив по землі, проповідував Царство Небесне, а Його розп'яли на хресті. Та Ісус воскрес і сказав учням своїм, що повернеться з ннба на землю й буде судити живих і мертвих, кожному воздасть по

заслугах його: праведникам — Царство Небесне, рай і радість без кінця, безсмертя, а грішникам — муки в пеклі й кипіння в смолі. Така буде кара тим, хто не вірить Богові нашому Ісусові Христові: будуть горіти в огні, хто не хреститься.

І, закінчивши слово своє, філософ показав Володимирі записало, на якому було намальовано судилище Господнє й тих стовплених грішників, які бредуть у пекельний вогонь, і тих праведників, які у веселошах духу вступають до раю.

Володимир же, зітхнувши, сказав:

— Добре тим, хто праворуч, — у раю, горе тим, хто ліворуч, — у пеклі.

Філософ промовив:

— Якщо хочеш із праведниками стати праворуч, хрестися. Володимирі запала в серце думка ця, однак він сказав:

— Почекаю ще трохи, — бо хотів дізнатися більше про всі віри.

І вручив Володимир грецькому філософові багаті дари й відпустив його з великою честю (*За переказом В. Близнеця*).